

MANDÁT M 114: CEMENTY, VÁPNA A JINÁ HYDRAULICKÁ POJIVA

Současný stav

Revue générale 1999, č. 778, str. 31

Michel Delort

Mandát M 114, týkající se CEN/TC 51 Stavební cementy a vápna, byl zaslán CEN v červnu 1997. V červenci 1998 následovalo potvrzení dalšího programu prací Evropskou komisí. Rozhodnutí Evropské komise, vztahující se k postupu prohlášení o shodě bylo přijato 14. července 1997 a bylo uveřejněno v JOCE (*Journal officiel des communautés européennes, anglicky OJEC, Úřední věstník evropských společenství*) 20. srpna 1997.

Výrobky, na které se vztahuje Mandát M 114, jsou tyto:

- **Cementy pro obecné použití:** skupina 27 výrobků, které se navzájem liší svým složením, které jsou však určeny ke stejnému použití: pro beton, malty a maltové směsi a představují srovnatelné funkční charakteristiky.
- **Speciální cementy:** do této skupiny jsou zařazeny cementy pro obecné použití s některými speciálními vlastnostmi (cementy s nízkou hydratační teplotou, cementy odolné vůči síranům a mořské vodě, cementy odlišné od cementů pro obecné použití, např. cement hlinitanový.
- **Cementy pro zdění:** cementy určené k výrobě postřiků a malt pro zdění.
- **Stavební vápna:** vzdušná nebo hydraulická, určená k výrobě malt pro zdění nebo přidávaná do jiných stavebních výrobků.
- **Silniční hydraulická pojiva:** pojiva určená k stmelení směsí, používaných v silničním a železničním stavitelství v horních podkladních vrstvách, ochranných vrstvách a ve stabilizovaných podkladech.

CEN/TC 51 předpokládá ve svém programu prací vypracování výrobních norem, jejichž všechny požadavky jsou harmonizované, včetně mezních hodnot, které jsou součástí definice výrobků a třídy odolnosti, tzv. „technické“ třídy, uznávané jako jediný způsob pro vyjádření této funkční charakteristiky. Běží o následující normy:

- **EN 197-1** Cement. Složení, jakostní požadavky a kritéria pro stanovení shody. Část 1: Cementy pro obecné použití
- **EN 197-x** Cementy s nízkou hydratační teplotou
Na návrhu normy se v současné době pracuje, včetně přílohy ZA. Připomínkové řízení CEN je plánováno na rok 2002.
- **EN 197-y** Cementy odolné vůči síranům
Na návrhu normy se v současné době pracuje, norma sama však představuje obtížný úkol, protože působení síranů závisí na klimatických podmínkách a národní ustanovení jednotlivých zemí, která dosud platí, se liší a v některých případech jsou v rozporu. Připomínkové řízení CEN je plánováno na rok 2004.
- **EN 197-10** Složení, specifikace a kritéria pro prokázání shody u hlinitanových cementů
Na návrhu normy se v současné době pracuje, včetně přílohy ZA. Připomínkové řízení CEN je plánováno na rok 2003.
- **EN 413-1** Cement pro zdění. Část 1: Specifikace
Návrh normy je připraven k zaslání k připomínkovému řízení CEN, avšak příloha ZA vycházející z normy EN 197-1 Cement. Složení, jakostní požadavky a kritéria pro stanovení shody. Část 1: Cementy pro obecné použití – musí být upravena na základě připomínek poradce CEN. Připomínkové řízení CEN je plánováno na rok 2000.
- **EN 459-1** Stavební vápno. Část 1: Definice, specifikace a kritéria shody
Návrh normy je připraven pro formální hlasování, avšak příloha ZA musí být upravena na základě připomínek poradce CEN jako v případě cementu pro zdění. Formální hlasování je plánováno na rok 2000.

EN 1382 Silniční hydraulická pojiva – Složení, specifikace a kritéria shody. Norma byla zavedena v roce 1999 jako předběžná evropská norma (ENV). Převod na evropskou normu, včetně redakce přílohy ZA bude zahájen v roce 2000. Připomínkové řízení CEN je plánováno na rok 2003. Je důležité upozornit, že všechny zkušební normy, nutné pro aplikaci výrobních norem, byly schváleny a jsou v platnosti, s výjimkou dvou norem pro měření hydratační teploty, u kterých se předpokládá formální hlasování v roce 2000.

Systémy prohlášení o shodě pro výrobky mandátu M 114 jsou tyto:

- **Cementy pro obecné použití, speciální cementy a cementy pro zdění:**
Systém 1+ certifikace třetí stranou se zkouškami.
- **Silniční hydraulická pojiva:**
Systém 2+, certifikace třetí stranou (podnikové řízení jakosti výroby) s dozorem.
- **Stavební vápno:**
Systém 2, certifikace třetí stranou (podnikové řízení jakosti výroby).